

Вадзім МЯЗГА:

«ЗАКАХАНАСЦЬ ХУТКА ПРАХОДЗІЦЬ, а каханне з цягам часу становіцца больш моцным»

Мужчынскі погляд

Яшчэ ўчора баксёр, сёння — спяваецца. І заўсёды — сапраўднае каханне, якое сілкуецца моцным захапленнем мужчын і жанчын адно адным, здольнае рабіць цуды...

сваёй неіздальнасці. (Усмixaецца.) Але, лічу, кожнаму чалавеку неабходна імкнуцца да ідэала, які для людзей, на жаль, недасяжны.

— Што вас больш за ўсё раздражняе ў жанчынах?

— Яно, адсутнасць імкнення самаудасканалвацца, а таксама калі ў чалавека няма мэт і мар.

— Вам лёгка суіснаваць з жанчынай пад адным дахам? Што звычайна перашкоджае таму, каб пад гэтым дахам панавалі мір і згода?

— Будова адносін заўсёды няпростая, неабходна пастаянна шукаць

ны чалавек — далёка не ў кожнага. Да таго ж сяброўства можна мець некалькі, а вось сапраўднае каханне бывае толькі адно...

— Эсць думка, што сяброўства паміж жанчынай і мужчынам узнікае толькі ў тым выпадку, калі яны па нейкіх прычынах не могуць стаць каханкамі... Вы з гэтым згодны?

— Не згодны. Асабіста ведаю некалькі прыкладаў сяброўства паміж жанчынай і мужчынам. І гэтыя людзі пасябралі не з-за таго, што не змоглі стаць каханкамі, а таму, што мелі патрэбу менавіта ў сяброўскіх адносінах. Таму дружба паміж прадстаўніцамі процілеглых паўлоў з'яўляецца норма. І ў ёй няма раздзялення на пол ці ўзрост. Праўда, я таксама ведаю мноства людзей, якія ў сяброўства мужчын і жанчын не вераць.

— А ў жаночае сяброўства вы як мужчына верыце?

— Вядома, веру. Калі не верыць, дык атрымаецца, што тыя жанчыны, якія пра гэта гавораць, падманваюць? (Усмixaецца.)

ПРА СЯМ'Ю

— Вы аддаеце перавагу інстытуту сям'і ці свабодным адносінам?

— Безумоўна ж, сям'я. Аднак з-за празмернай занятасці сам вымушаны гэтым ахвяраваць. Але я выбраў для сябе такі шлях, таму імкнуся ні на што не складзіцца.

Звычайна я задаволены сваім жыццём. На шчасце, у мяне ёсць для кожнага заробяць грошы і каму дапамагаць. Маю на ўвазе сваіх дзяцей: сына Марціна і дачку Настасю. На жаль, яны жывуць са мной, але мы бачымся.

— Ці хацелі б, каб дзеці паўтарылі ваш жыццёвы шлях?

— У першую чаргу мне хочацца, каб яны знайшлі сваё месца ў жыцці. Каб займаліся тым, што ім на самой справе цікава. Тады я буду за іх спакойны.

— У чым, на ваш погляд, сакрэт шчаслівага сямейнага жыцця?

— Ва ўзаемааруменні, узаемадапамозе і гатоўнасці ісці на кампраміс. Аднак не заўсёды ўдаецца прытрымлівацца гэтых простых правілаў...

— Неўзабаве Новы 2014 год: што хацелі б пажадаць чытацкаму і ўсім сваім паклонніцам?

— Каханню. Няхай кожная з жанчын зведзе гэта пацудзі і адчуе побач з сабой моцнае мужчынае плячо, на якое можна абапёрціся ў цяжкай хвіліну!
Гутарыла Гелена АВЕЛА

Нататнік Яго жонкі

Святлана ДЗЯНІСАВА, галоўны рэдактар часопіса «Малодосць»

ПАЗІЦЫЯ І ПОЗА

Нашы з ім вечары праходзяць спакойна — кожны раз да той хвіліны, пакуль герой Ахлabyцына Быкаў з серыяла «Інтэрны» не пачынае верацца сваім пахідадлічым фальцэтам нешта анатамічна-педагагічнае. Вось ужо гэтыя «Інтэрны!» Нераспазнаную хваробу лянчыць, безумоўна, нельга, але чалавеку дадзена, маўляў, памыляцца... Геніяльна! Кіно ўвогуле геніяльная рэч. Канчаткова я зразумела гэта літаральна днямі. Была, здаецца, пятніца.

Вечарова гарбата выпілася на сацыды, бо ён, заўсёды мой у гэтым кампан'ён, якраз тады яшчэ толькі выбіраўся ад сяброў-паляўнічых, з якімі даволі сур'ёзна (было пасля відаць) абмяркоўваў асаблівасці палявання на рабчыкаў у змывы перыяд. Ужо мне гэтыя рабчыкі! Колкі з'яўляюцца жонкай паляўнічага, толькі вышпачвае мору пра тое, як аднойчы раніцай, у выхадны дзень, пранурыўшыся канчаткова-раптоўна ад нейкай асабліва гучнай ішчыны і святла (якое можа даць пакою адзін толькі снег за акном) я пакрочу, насчалівая, у кухню, каб, выпіўшы кубак кавы, пацэка апантана гатаваць рабчыка Яму на вярчу. У сваім не надта багатым уяўленні я гэтых рабчыкаў ужо і ў смятане абмажвала, і ганчосамі начыняла, і імібрыым сочывам прыпраўляла, і нават з труфелямі падавала (дзе толькі апошня ўзяла?). Гэтымі днямі ўяўленне прапануювала згатаваць іх як-небудзь па-венгерску — з духмянымі травамі, у жароўні, донца якой выкладзена вэнджанай шынкай, на адкрытым вугаллі... Увогуле, я, калі мару, — ні ў чым сабе не адмаўляю. Але мае рабчыкі яшчэ пакуль недзе лётаюць.

Дык вось пра кіно, якое з'яўляецца геніяльнай рэччу, што я канчаткова зразумела тыдзень таму. Ён, мой муж, яшчэ толькі вяртаўся з паляўнічай «нарады», я, яго жонка, — давілася гарбату і недзе на перадапошнім глытку, націскаючы без асаблівай мэты на кнопачкі пульта ад тэлевізара, выпадкова трапіла на кіно з Брусам Улісам. Вось хто б мае эксперыменты ўхваліў на сто працэнтаў, дык гэта Брус. Ведаю, што лепш за ўсё ў яго атрымліваюцца лазанні і курка, запечаная са спецыямі. Паважаю такія густы.

Кіно называлася «Армагедон». У той момант, калі герой фільма Гары Стампер фірмова напаязакрытымі вуснамі Бруса Уліса гаварыў нешта велічна-няўцямнае каханаму сваёй дачкі, замест яго перад вачыма з'явіўся раптам мой здабытык рабчыкаў уласнай персонай.

— «Армагедон»?
— Угу. Брус Уліс.
— А-а-а, ён потым загіне.

Тое, што лівнюю долю набыткаў сусветнага кінематографу я ў вочы не бачыла, — не факт, што я кіно не люблю. Проста час, які іншым шчодро адводзіцца на прагляд гэтых самых набыткаў, мне адведзены на рознага кіштальта мары... Брус Уліс стала шкада. Калі герой прамаўляў, што яго дачка заўвагуе самага-самага, дык гэта выглядала не як поза, а як пазіцыя. Верагодна, пераходу аднаго ў другое — пазы ў пазіцыю і наадварот — вось пра што я, не даглядаючы тое кіно, паступіла-такі падумецца.

«Дзякуй, але я прывык чытаць у электронным фармаце», — атрымліваю паведамленне ад аўтара ў адказ на сваю клатвенту паруду паспяшайца аформіць падпіску на «Малодосць», якая апошнім часам зусім не затрымліваецца на палічках крам. «Дзюно не выпісвае часопіс — з той пары, як з'явіўся наш сайт», — чую ад бібліятэкара ВВУ. І разумю, што гэта ўсё не пазіцыі. Усяго толькі пазы. Не вельмі, на мой погляд, прыгожыя.

А сайт у нас сапраўды выдатны. Як і многае, што мы робім. Бо гэта пазіцыя.

ПРА КАХАННЕ

— Вадзім, большасць вашых песень — пра каханне. А як вы лічыце, што гэта такое?

— Адрэз укладна, што трэба адрозніваць пацудзі закаханасці і каханя. У першым выпадку мы звычайна сутыкаемся з нечым хукапальным і міміалётным. Пацудзі закаханасці гэтаж хутка праходзіць, як і ўзнікае. Нярэдка жанчыны раскажваюць, што пакахалі. Але праходзіць некаторы час, і яны разумеюць, што гэта была чарговая закаханасць. Каханне — гэта нешта больш важнае, значнае, грунтоўнае. Яно з цягам часу становіцца ўсё больш моцным. Сустрэкаеш чалавека і разумееш, што знайшоў родную душу, з якой табе заўсёды добра.

— Вы згодны са сцвярджэннем, што «любовь слепа и нас лишает глаз»?

— Толькі часткова. Так, на некаторы час закаханы чалавек страчвае здольнасць крытычна і нават рэальна ацэньваць сваёго партнёра. Гэта, дарчы, пацвярджаюць і навукоўцы. Нядаўна чытаў даследаванне, згодна з якім закаханы людзі першыя год-паўгода не могуць крытычна ўспрымаць сваю

ваец па-рознаму) — адно другому не перашкода. Сапраўднае каханне, якое сілкуецца моцным захапленнем мужчын і жанчын адно адным, здольнае рабіць цуды...

— Вы — раўніны чалавек?

— З боку гэта лепш відаць. (Усмixaецца.) Па-мойму, раўнасць — гэта негатыўнае пацудзі, якое раз'ядзе чалавека знутры, спустошае яго. Заўсёды імкніцеся цвёрзю ацэньваць сітуацыю, калі на маю спадарожніцу звяртаюць увагу іншыя мужчынны. Сцэны раўнасці не учыняю. На мой погляд, мужчын павінен заўсёды трымаць сябе ў руках, не зрывацца, не дэманстраваць сваю слабасць.

ПРА ЖАНЧЫН

— Як хутка вы можаце захапіцца новай жанчынай?

— Імгненнае захапленне — гэта не пра мяне. Мне неабходна спачатку лепш спазнаць жанчыну, каб зразумець, наколькі мы сумішальныя. Не хочацца дармна даваць надзею, дэманструючы сваю зацікаўленасць, якая можа і не перарасці ў нешта больш значнае. Трэба спачатку пераканацца, што ў адносінах ёсць шанец перапасці ў нешта сур'ёзнае.

— У колькі гадоў вы ўпершыню закахаліся? Што было асабліва ў абранніцы, якая выклікала першы моцны пацудзі?

— Першае каханне «здарылася» ў школьныя гады. У гэтым урсце многія з нас ідэалізуюць аб'ект свайго захаплення. Мы хаваем не чалавека, а яго вобраз у нашай галаве. Так было і са мной. Але сталеш і разумець, якое яно было наўнімым — тое першае каханне!

— Што павіна быць у жанчыне, каб яна вас «зачапала»? Якое значэнне маюць знешнія даныя, рысы характару і душэўныя якасці?

— Скажу, мабыць, банальнасць, але для мяне важна, каб у жанчыне была іскрына, дзякуючы якой яна вылучаецца сярод астатніх. І, безумоўна, важна, каб у ёй пачынаў спалучаліся і знешнасць, і розум, і многія ўнутраныя якасці, напрыклад, дабрыню...

— Якой павіна быць ваша ідэальная жанчына?

— Ідэальных людзей не існуе. Ды і няўжо цікава жыць з ідэалам?.. Заўсёды будзе адчувацца няёмкасць з-за

«другую палову». Самае галоўнае, калі «ружовыя акуляры» спадаюць, захаваць свае адносіны, а гэта ўжо удаецца не кожнай пары.

— Як адрозніць каханне ад захаплення?

— Калі закаханасці і каханне можна размажваць, то ў дадзеным да каханя і захаплення (апантанасці некім) гэта гэта лепш не рабіць. Гэтыя два пацудзі, станы душы, адчування (іх можна назы-

— Лічыце раўнасць прыкметай каханя ці гэта ўсё ж паталагічнае імкненне любой цаной валодаць іншым чалавечкам?

— Так, гэта бліжэй да паталогіі. Узаемны давер і павага — вось прыкметы сапраўднага каханя! Пабудавана паўнацэнныя адносіны без іх складацца. А калі ёсць нейкі падзэрнік ці сумненні ў «другой палове», то неабходна гэта абмеркаваць, спакойна, у форме дыя-

кампрамісы. Цяжка наладжваць і агульны побыт. Тут таксама шмат акалічнасцяў, якія трэба ўлічваць. Напрыклад, права на асабістую прастору кожнага з партнёраў. У кожнага чалавека ў жыцці бываюць такія імгненні, калі хочацца пабыць адзіноце. І гэта неабходна разумець...

— Ці дзеліце вы хатнія абавязкі на мужчынскія і жаночыя? Што ні ў якім разе не павіна рабіць жонка, каб не страціць сваёй жаночай прывабнасці?

— Не, я не дзялю хатнія абавязкі, бо лічу, што нічога дрэннага з мужчынам не здарыцца, калі ён пасля сямейнай вяршы памые посуд. Аднак жанчына не павіна дома выконаваць тую работу, якая патрабуе фізічнай сілы.

ПРА СЯБРОЎСТВА

— Чым каханне адрозніваецца ад сяброўства?

— Каханне знаіць цяжэй. Калі сяброў ёсць амаль ва ўсіх людзей, то каха-

Матуліны занатоўкі

БЫЦЬ ПРЫКЛАДАМ ДЛЯ МАКВІНА

Ну вось, з'ездзілі з Антоном у госці да дзядулі... Цяпер мае малое бегае навокал з уяўнай зброяй, са складаным выразам на твары страляе ў мяне і раз-пораз зазначае: «Усё ты забятай!» Я спрабую не звяртацца на гэта ўвагу, мяю посуд і зрэдка заўважваю, што гуляць у такія гульні мне не цікава. Варта было ўжо на нейкіх паўгадзіны пакінуць Антошку на дзедэ — і вось ужо мой сын пашырыў свой лексікон выразамі кіношных галаварэзаў. Ды і відэочан не толькі выразамі...

будзе сябе так паводзіць. Ці яшчэ там чым-небудзь прыстрашце... Да гэтай цёткі мы больш ніколі не хадзілі. Наступным разам Антошка завітаў да стаматолага з цэлым аўтапаркам. Напрыкладні ў яго ўлюбёнай машынкы Маквіна «разбаленілі зубы», і сын з задавальненнем згадзіўся пайсці да ўрача, каб прадэманстраваць сваёму «чэмпіёну», што лянчыць зубы зусім не страшна. Ну і для маральнай падтрымкі прыхіліў яшчэ колькі машынак... На гэты раз нам папашанчала — стаматолаг трапілася за пацудзім гумару і выдатна падтрымала гульні. У прысутнасці Маквіна Антон не пікнуў! Пазней, калі сын падрос і даведаўся, хто такія мікробы (не без дапамогі дзіцячага мікраскопа), я распавяла яму, як тыя мікробы, прываблены пахам цукерак, уначы «заяджаюць» у рот на маленькіх эскаватарах і рыючы норкі, каб там навешча пасяліцца. Але ў доктара ёсць чароўныя цапнікі, якія хутка адрамантаваць пашкоджаныя зубы. Прычым доктар — ён не проста доктар, а па сумішчальніцтве — капітан касмічнага карабля (стаматалагічнага фатэля), і падняцца туды дазваляе толькі мужчым хлопчыкам... Калі камусьці ўсё гэта здаецца глупствам, мяркую, яму не пашчасціла даведацца, што выхаванне маленькіх дзяцей зусім не патрабуе алімпійскіх нерваў. А ў нас заадно і праблема «лішнік» цукерак вырашылася.

Былае, што мне трэба пайсці туды, куды сыну ісці нецікава. Ці надвор'е такое, што зноў жа нецікава (але я першая пачну варяцець, праседеўшы дома цэлы дзень). Тады мы ідзем, напрыклад, «шукаць скарб», дзеля чаго ў мяне назапашана процыма цікавай драбязы, якую лёгка можна скаваць дзе заўгодна. Альбо выпраўляемся «ажыўляць» дрэвы і лавы вочкамі, выразанымі з каліровай паперы (выдатна лепіцца, куды трэба, «некандэцыйным» пластылінам). Ці проста б'яжым

па стрэлках без дакладнай мэты, бо гэта весела (стрэліць малое крэйдай той, хто бегае хутчэй)... У патрэбны ж мне момант я лёгка магу спыніць нават такую гульні, дзеля якой Антон гатовы прымуцца чакаць невялікіх пераможцаў. На гэты момант я маю тэлефоннае пачынаюць квакаць жабы, спрачана з якімі сьмяну нават не прыходзіць у галаву, бо гэты прыём я выкарыстоўваю ледзь ці не з першага Антонавага дня нараджэння. Альбо проста кажу: «Я дазваляю зрабіць тэда гэта яшчэ тры разы, потым мы ідзем дадому». Галоўнае — не падавацца на ўгаворы нахталі «яшчэ разок». Тры — і кропка. Антошка, напрыклад, такім чынам навучыўся лічыць да трох не аўтаматычна, а цалкам усведамляючы, што да чаго.

Дарчы, я зусім не лічу тэлевізар «сусветным зямлі», як некаторыя прасунутыя бацькі, якія да пўнага ўзроста забараняюць сваім нашчадкам набліжацца да яго. Наадварот, якраз з дапамогай тэлевізара мне ўдалося без непатрэбных ахвяр растлуміць сыну некаторыя важныя паняцці. Напрыклад, слова «небяспечна» ён пауў ад мяне ўпершыню, калі мы разам глядзелі мультык пра Чабуршку (калі дакладна — падчас «візиту» Гены ў трансфарматарную будку). Умяню чакаць Антошка вучыцца разам з вайкум з беларуска-фільмаўскага «Лёгкага хлеба»... Пазней я набыла гэтыя і іншыя мультфільмы ў запісе, так бы мовіць, ад «замацавання прайдзенага». І хоць сын ужо шмат што разумее, дагэтуль большасць мультфільмаў мы па-ранейшаму глядзім разам.

Натуральна, часам Антон таксама ўмее ўчыніць такі ляміант, што святым моташна. Рознае бывае... Але ў вайкум эмоцый варта не забыцца на адно простае правіла: чым гучней дзіця плача, тым мацней яго мае патрэбу ў бацькоўскай падтрымцы. Не звязаныя на ўласнае раздражненне, скапіце яго, тагож невяноснага, на рукі і скажыце, як моцна вы яго любіце. І здарыцца цуд...
Марына БЕРАЗЕНСКАЯ

Ідзем на карпаратыў

ЗАПАЛЬВАЙ!.. Але не забывай, што ты на працы

У паветры ўжо лунае навагодні настрой. Крамы адзель ў навагоднія ўборы, упрыгожылі гірляндамі і ляпчыкамі. На нас адна з галоўных пацудзі — сустрэча Новага года, і, як правіла, першая сустрэча праходзіць разам з калектывам. Галоўнае правіла на карпаратыўне — не забывайце, што ты знаходзішся не ў асяроддзі блізкіх сяброў, а на працы.

Падтрымай традыцыі

Думкі з нагоды ўдзелу ў карпаратыўнае адрозніваюцца. Для большасці — гэта заслужанае свята, якое падводзіць працоўныя вынікі. У той жа час падлічана, што 20% супратыўнікаў такія мерапрыемствы не вітаюць, яшчэ 20% ўспрымаюць іх як магчымыя пасядзеўцы ў прыстойнай кавярні або рэстаране за кошт фірмы. Цалкам верагодна, што і табе больш з больш прыемна правесці гэты вечар з сям'ёй або з сяброўкамі. Але прагул карпаратыўнае, па сутнасці, раўнаслучна прызнанню: «Я гатовы цярпець вашу прысутнасць за грошы, але ўвогуле вы мяне раздражняеце».

Таму для твайго кар'еры будзе лепш прыняць ідэю, што калектыву слова «небяспечна» ён пауў ад мяне ўпершыню, калі мы разам глядзелі мультык пра Чабуршку (калі дакладна — падчас «візиту» Гены ў трансфарматарную будку). Умяню чакаць Антошка вучыцца разам з вайкум з беларуска-фільмаўскага «Лёгкага хлеба»... Пазней я набыла гэтыя і іншыя мультфільмы ў запісе, так бы мовіць, ад «замацавання прайдзенага». І хоць сын ужо шмат што разумее, дагэтуль большасць мультфільмаў мы па-ранейшаму глядзім разам.

Натуральна, часам Антон таксама ўмее ўчыніць такі ляміант, што святым моташна. Рознае бывае... Але ў вайкум эмоцый варта не забыцца на адно простае правіла: чым гучней дзіця плача, тым мацней яго мае патрэбу ў бацькоўскай падтрымцы. Не звязаныя на ўласнае раздражненне, скапіце яго, тагож невяноснага, на рукі і скажыце, як моцна вы яго любіце. І здарыцца цуд...
Марына БЕРАЗЕНСКАЯ

Выводавак або наўмыснае спазненне прыцягвае ўвагу. Пісколагі называюць гэты прыём фармацей забываць пра правіла: чым гучней дзіця плача, тым мацней яго мае патрэбу ў бацькоўскай падтрымцы. Не звязаныя на ўласнае раздражненне, скапіце яго, тагож невяноснага, на рукі і скажыце, як моцна вы яго любіце. І здарыцца цуд...
Марына БЕРАЗЕНСКАЯ

- ✓ Выберы напой, які табе найбольш падабаецца, і пі яго ўвесвеч.
- ✓ Старайся кантраляваць змест свайго келіха, сачы за тым, што і колькі табе падліваюць.
- ✓ Рабі пералічы ў бяседзе — пад час руху арганізм насыцаецца кіслародам. Гэта перашкоджае апыненню і паляпшае абменьныя працэсы.
- ✓ Як бы доўга ні цягнулася вечарынка, гадзіну ў дзесяць пачынай паступова «націскаць на тармазы».

Душэўны стрыптыж не да месца

Кантактуючы паміж сабой на карпаратыўне перш за ўсё тыя, хто робіць гэта кожны дзень у офісе. Аднак тут не варта весці гаворку пра зарплата, адносіны з начальствам — большасць хоча забыцца на штотворныя праблемы і адпачыць. Але нават падчас нязмушанай гутаркі не пераходзіць межу — ты ж не на вечарыні з сябрамі, дзе шмат што дазволена і даруецца. Фамільнасць і зацікаўленасць адкрываюць, жаданне папалкацца могуць пакінуць аб табе неспрыемнае ўражанне ў калег, нават калі да гэтага ў вас былі добрыя адносіны.

✓ Падтрымлівай прыемныя для ўсіх тэмы: пра кінафільмы, моду або пра бачыны водлуск.
✓ Гавары навакольным кампліменты, не спускай на пахвалу.

Блізкасць начальства

Калі апынулася побач з босам — не спяшаіся выказаць сваё захапленне або дзіцяця кар'ерыным пажаданнямі. Гэта можа прывесці якрэз да адваротнага эфекту. Будзе лепш, калі начальнік сам разгаворыцца, а ты ператворышыся ў уважліваму слухачку.

На карпаратыўне з шэфам можна пабалабаць, чокуцца з ім, асабліва камунікабельнага можна і на тэлефон запарска. Але вешацца на шыю або надкукаць гісторыямі са свайго дзіцяцтва не варта — не разумееце ні калегі, ні сам начальнік.
Вольга ЦЫБУЛЬСКАЯ

